

330172 - EM - Empresa

Unitat responsable: 330 - EPSEM - Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa
Unitat que imparteix: 732 - OE - Departament d'Organització d'Empreses
Curs: 2016
Titulació: GRAU EN ENGINYERIA DE RECURSOS ENERGÈTICS I MINERS (Pla 2012). (Unitat docent Obligatòria)
Crèdits ECTS: 6 Idiomes docència: Català

Professorat

Responsable: ITZIAR LUJAN BLANCO

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Específiques:

1. Coneixement adient del concepte d'empresa, el seu marc institucional i jurídic. Organització i gestió d'empreses i de la producció.

Transversals:

2. COMUNICACIÓ EFICAÇ ORAL I ESCRITA - Nivell 2: Utilitzar estratègies per preparar i dur a terme les presentacions orals i redactar textos i documents amb un contingut coherent, una estructura i un estil adequats i un bon nivell ortogràfic i gramatical.
3. TREBALL EN EQUIP - Nivell 2: Contribuir a consolidar l'equip, planificant objectius, treballant amb eficàcia i afavorint-hi la comunicació, la distribució de tasques i la cohesió.
4. APRENTATGE AUTÒNOM - Nivell 2: Dur a terme les tasques encomanades a partir de les orientacions bàsiques donades pel professorat, decidint el temps que cal emprar per a cada tasca, incloent-hi aportacions personals i ampliant les fonts d'informació indicades.
5. EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ - Nivell 1: Tenir iniciatives i adquirir coneixements bàsics sobre les organitzacions i familiaritzar-se amb els instruments i les tècniques, tant de generació d'idees com de gestió, que permetin resoldre problemes coneguts i generar oportunitats.
6. EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ - Nivell 2: Prendre iniciatives que generin oportunitats, nous objectes o solucions noves, amb una visió d'implementació de procés i de mercat, i que impliqui i faci partícips als altres en projectes que s'han de desenvolupar.
7. ÚS SOLVENT DELS RECURSOS D'INFORMACIÓ - Nivell 2: Després d'identificar les diferents parts d'un document acadèmic i d'organitzar-ne les referències bibliogràfiques, dissenyar-ne i executar-ne una bona estratègia de cerca avançada amb recursos d'informació especialitzats, seleccionant-hi la informació pertinent tenint en compte criteris de rellevància i qualitat.
8. TERCERA LLENGUA: Conèixer una tercera llengua, que serà preferentment l'anglès, amb un nivell adequat de forma oral i per escrit i amb consonància amb les necessitats que tindran les titulades i els titulats en cada ensenyament.

Metodologies docents

La metodologia docent pretén ser continuada, és a dir, combinant les exposicions per part dels professor/professora i la realització de pràctiques dins i fora de la classe. Paral·lelament a l'evolució de les classes, l'alumne haurà d'elaborar un pla d'empresa/pla estratègic en grup, amb la finalitat de sintetitzar i aplicar tots els coneixements adquirits durant el curs.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és que l'alumnat conegui i compregui l'organització d'una empresa i els mecanismes que regeixen la seva activitat, els conceptes bàsics relatius a l'economia de l'empresa i el paper que les empreses tenen en l'entorn econòmic. En finalitzar el curs, l'alumne ha de ser capaç de:

330172 - EM - Empresa

- Contextualitzar l'empresa en el seu entorn econòmic, jurídic i normatiu.
- Conèixer l'estructura, organització i administració de l'empresa.
- Comprendre, analitzar, interpretar i explicar fenòmens econòmics bàsics.
- Identificar i conèixer les diferents àrees funcionals de l'organització i els seus problemes bàsics i els instruments, tècniques i criteris que segueixen en la presa de decisions.
- Conèixer els aspectes fonamentals de la organització y gestió de la producció.
- Analitzar la informació econòmica i financera, per extreure'n informació per la presa de decisions.
- Conèixer els principis de gestió de l'empresa.
- Elaborar un pla d'empresa/pla estratègic.

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 150h	Hores grup gran:	30h	20.00%
	Hores grup mitjà:	0h	0.00%
	Hores grup petit:	30h	20.00%
	Hores activitats dirigides:	0h	0.00%
	Hores aprenentatge autònom:	90h	60.00%

330172 - EM - Empresa

Continguts

<p>1. L'emprenedor, l'empresa i el seu entorn</p>	<p>Dedicació: 36h</p> <p>Grup gran/Teoria: 6h</p> <p>Grup petit/Laboratori: 10h</p> <p>Aprenentatge autònom: 20h</p>
<p>Descripció: Presentar la figura de l'emprenedor, les seves característiques i també definir l'empresa i el marc on opera.</p> <p>TEMA 1. L'EMPRESA I EL SEU ENTORN</p> <p>1.1. Història de l'estudi de l'organització empresarial</p> <p>1.2. L'organigrama com a representació del model organitzatiu</p> <p>1.3 L'empresa com a unitat econòmica, com a procés i com a sistema</p> <p>1.4 Direcció de l'empresa. Planificació i objectius de l'empresa</p> <p>1.5. L'entorn de l'empresa.</p> <p> 1.5.1. Els sectors i les forces de Porter</p> <p> 1.5.2. L'anàlisi DAFO</p> <p> 1.5.3. L'empresa en l'entorn macroeconòmic i els seus agents</p> <p>1.6. Classificació de l'empresa</p> <p> 1.61. Formes jurídiques (propietat del capital)</p> <p> 1.6.2. Dimensió , sectors, etc.</p> <p>1.7 L'emprenedor</p> <p>Activitats vinculades: Exercici o cas organitzatiu Exercici de macroeconomia Exercici o cas d'estratègia Recerca bibliogràfica d'algun aspecte del tema Examen escrit</p> <p>Objectius específics:</p> <p>1. Raonar la importància de la figura de l'emprenedor i de l'empresa, així com la necessitat d'organitzar-la.</p> <p>2. Analitzar els principis d'organització aplicables a una empresa</p> <p>3. Enumerar els objectius de l'empresa, les formes de classificació i els components de l'entorn</p> <p>4. Explicar la importància i funció de la planificació empresarial</p> <p>5. Analitzar i explicar conceptes macroeconòmics</p> <p>6. Realitzar una anàlisi estratègica d'una empresa o d'un sector.</p>	

330172 - EM - Empresa

<p>2. Àrees funcionals</p>	<p>Dedicació: 56h Grup gran/Teoria: 12h Grup petit/Laboratori: 14h Aprentatge autònom: 30h</p>
<p>Descripció: Plantejar la raó i el funcionament d'àrees funcionals de l'empresa on el graduat o la graduada pot exercir la seva tasca professional o amb les quals s'ha de relacionar</p> <p>TEMA 2. ÀREA COMERCIAL. MÀRQUETING</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. El mercat. Tipus de mercats. Oferta i demanda 2.2. Estudi de mercat 2.3. Pla de vendes 2.4. Segmentació de mercats i posicionament 2.5. Variables del Màrqueting <ul style="list-style-type: none"> 2.5.1. Producte 2.5.2. Preu 2.5.3. Distribució 2.5.4. Comunicació 2.6. Pla de Màrqueting <p>TEMA 3. ÀREA D'OPERACIONS</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. El pla d'operacions. 3.2. Els costos en l'empresa <ul style="list-style-type: none"> 3.2.1. Classificació de costos i estructura de costos. Desviacions 3.2.2. Llindar de rendibilitat o punt mort 3.2.3. L'objectiu de la productivitat 3.3 Organització del treball <ul style="list-style-type: none"> 3.3.1 Disposicions productives 3.3.2 Mètodes de treball 3.3.3 Estudis de temps 3.3.4 Sistemes de remuneració 3.4. Planificació i gestió de la producció <ul style="list-style-type: none"> 3.4.1. Programació de la producció 3.4.2 Gestió d'inventaris <p>TEMA 4. ÀREA DE RECURSOS HUMANS</p> <ul style="list-style-type: none"> 4.1. Motivació. Gestió de les persones i lideratge 4.2. Gestió del coneixement i la innovació <p>TEMA 5. SISTEMES D'INFORMACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> 5.1. Anàlisi de les necessitats 5.2. Disseny i implantació d'un sistema <p>Activitats vinculades:</p>	

330172 - EM - Empresa

Exercicis d'oferta i demanda
Exercici o cas relacionat amb el Marketing (Estudi de marcat, variables)
Cas relacionat amb les relacions humanes a l'empresa
Exercicis d'estudis de mètodes i temps
Exercicis de planificació de la producció i gestió d'inventaris
Exercicis de productivitat, punt mort i cost
Exercici de modelització i implantació d'un sistema d'informació
Exercici o cas sobre el subsistema d'operacions
Examen escrit

Objectius específics:

1. Enumerar els aspectes que intervenen en el pla de marketing
2. Analitzar i explicar aspectes microeconòmics com la demanda i la oferta
3. Explicar quines són les variables del marketing mix i com es poden aplicar
4. Realitzar estudis de mercat
5. Explicar la importància de la funció d'operacions i les tasques que realitza
6. Realitzar càlculs de costos, productivitat i lliurar de rendibilitat
7. Enumerar els punts del pla d'operacions
8. Realitzar càlculs elementals de planificació de la producció i gestió d'existències
9. Explicar la importància de la funció de recursos humans i les activitats que realitza, en especial pel que fa a la gestió del coneixement i la innovació.
10. Resoldre casos on els aspectes humans són fonamentals
11. Enumerar les passes que cal tenir en compte per a definir i després implantar un sistema d'informació
12. Modelitzar un petit sistema d'informació dissenyar una base de dades amb ACCESS

330172 - EM - Empresa

<p>3. Gestió de l'empresa</p>	<p>Dedicació: 30h Grup gran/Teoria: 8h Grup petit/Laboratori: 6h Aprentatge autònom: 16h</p>
<p>Descripció: Aquest apartat permet interpretar la documentació econòmico-financera de l'empresa i valorar les conseqüències econòmiques i financeres de les decisions. També aprofundeix en el marc legal de l'empresa i en el marc normatiu, amb els aspectes de qualitat, seguretat, medi ambient i responsabilitat social.</p> <p>TEMA 6. GESTIÓ ECONÒMICA I FINANCERA</p> <ul style="list-style-type: none"> 6.1. El balanç de l'empresa 6.2. Introducció a la comptabilitat 6.3. Anàlisi de balanços: anàlisi econòmica i financera <ul style="list-style-type: none"> 6.3.1. Fons de maniobra 6.3.2. Compte de resultats 6.3.3. Ràtios 6.3.4. Període de maduració 6.4. Control de gestió 6.5. Avaluació de la rendibilitat de les inversions <p>TEMA 7. LEGISLACIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> 6.1. Legislació laboral i mercantil 6.3. Propietat intel·lectual <p>TEMA 8. SISTEMES INTEGRATS</p> <ul style="list-style-type: none"> 8.1. La gestió de la qualitat 8.2. La gestió del medi ambient 8.3. Prevenció de riscos laborals 8.4. Responsabilitat social. 8.5. Integració de sistemes <p>Activitats vinculades: Exercicis de comptabilitat que incloguin elaboració i anàlisi de balanços amb suport informàtic Exercici d'avaluació d'inversions Exercici de legislació (recerca d'informació) Exercici de sistemes de gestió (treball sobre algun aspecte de les normes) Examen escrit</p> <p>Objectius específics:</p>	

330172 - EM - Empresa

1. Descriure el significat de les diferents parts del balanç i compte de resultats
2. Analitzar els comptes de l'empresa
3. Explicar els efectes de les decisions sobre el balanç
4. Aplicar instruments de control de gestió
5. Calcular la rendibilitat d'una inversió
6. Explicar diferents aspectes de la legislació
7. Explicar diferents aspectes de les normes de qualitat, seguretat i medi ambient
8. Definir la responsabilitat social i enumerar els seus components

4. Pla d'Empresa

Dedicació: 28h

Grup gran/Teoria: 4h

Aprenentatge autònom: 24h

Descripció:

TEMA 9. ELABORACIÓ D'UN PLA D'EMPRESA

9.1 Confecció del pla d'empresa

9.2. Exposició i defensa

Activitats vinculades:

Confecció d'un pla d'empresa sobre una idea de negoci

La seva defensa pública

Objectius específics:

1. Prendre iniciatives que generin oportunitats, amb una visió d' implementació de processos i de mercat: la idea de negoci
2. Recercar la informació necessària per a elaborar un pla d'empresa
3. Aplicar les dinàmiques per a treballar en equip (grups 4 persones)
4. Realitzar els càlculs necessaris per a confeccionar el pla d'empresa
5. Comunicació escrita: Redactar un pla d'empresa
6. Comunicació escrita: Elaborar una presentació del pla
7. Comunicació oral: Defensar oralment el pla d'empresa

330172 - EM - Empresa

Planificació d'activitats

<p>1. PRÀCTIQUES D'EMPRESA</p>	<p>Dedicació: 48h Grup gran/Teoria: 4h Grup petit/Laboratori: 12h Aprentatge autònom: 32h</p>
<p>Descripció: Les diferents pràctiques es fan en grups entre 2 i 4 persones, segons consti a l'enunciat de cadascuna. Es poden realitzar a l'aula o fora de l'aula, segons el desenvolupament temporal de les sessions. Els exercicis que no es facin a l'aula s'han de presentar escrits en ordinador. Cal tenir cura de l'ortografia, la sintaxi i la presentació en general, indicant sempre la bibliografia i, quan calgui, preparant un índex i numerant les pàgines. Es pot usar indistintament el català o el castellà però no es poden barrejar. Es preveuen unes sessions de seguiment per a cada bloc de l'assignatura (treball dirigit).</p> <p>Material de suport: Enunciats lliurats pel professorat</p> <p>Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: 30% entre totes les que es realitzin</p> <p>Objectius específics: Els corresponents als blocs 1, 2 i 3 de l'assignatura (temes 1 a 8)</p>	
<p>2. ELABORACIÓ I DEFENSA D'UN PLA ESTRATÈGIC/EMPRESA</p>	<p>Dedicació: 28h Grup gran/Teoria: 4h Aprentatge autònom: 24h</p>
<p>Descripció: L'estudiant, conjuntament amb altres companys, haurà de realitzar un pla d'empresa, presentar-lo i defensar-lo davant la resta de companys i companyes.</p> <p>Material de suport: Guia per la realització d'un pla d'empresa</p> <p>Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: 30%</p> <p>Objectius específics: Els corresponents al bloc 4 (tema 9) de l'assignatura</p>	
<p>3. EXAMEN ESCRIT</p>	<p>Dedicació: 4h Grup gran/Teoria: 4h</p>
<p>Descripció: L'estudiant ha de respondre per escrit a qüestions teòriques i/o pràctiques</p> <p>Material de suport: Bibliografia de l'assignatura</p> <p>Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: Cada una de les dues proves té un pes del 20%</p>	

330172 - EM - Empresa

Objectius específics:

Els corresponents als blocs 1, 2 i 3 de l'assignatura (temes 1 a 8)

Sistema de qualificació

L'avaluació s'efectuarà mitjançant:

- La valoració de les pràctiques realitzades durant el curs (Exercicis, casos i treballs) (30%)
- La valoració del Pla d'empresa i la seva defensa (30%)
- Dos exàmens escrits (40%)

Normes de realització de les activitats

Els exàmens escrits es realitzen de forma individual i sense apunts. Inclouen proves teòriques i pràctiques, com la realització d'exercicis numèrics.

Les diferents pràctiques es fan en grups entre 2 i 4 persones, segons consti a l'enunciat de cadascuna. Es poden realitzar a l'aula o fora de l'aula, segons el desenvolupament temporal de les sessions. Els exercicis que no es facin a l'aula s'han de presentar escrits en ordinador. Cal tenir cura de l'ortografia, la sintaxi i la presentació en general, indicant sempre la bibliografia i, quan calgui, preparant un índex i numerant les pàgines. Es pot usar indistintament el català o el castellà però no es poden barrejar. Es preveuen unes sessions de seguiment per a cada bloc de l'assignatura (treball dirigit).

La confecció del pla d'empresa es farà en grups de 4 persones al llarg del curs i al final es farà la presentació i defensa davant del grup-classe. Es valorarà tant el contingut del pla com la pròpia presentació segons rúbrica d'avaluació que es donarà a l'alumnat en començar el curs.

330172 - EM - Empresa

Bibliografia

Bàsica:

- Bueno Campos, E. , Cruz Roche, Duran. Economía de la empresa : análisis de las decisiones empresariales. Madrid: Pirámide, 1982. ISBN 8436802071.
- Aguer Hortal, Mario; Pérez Gorostegui, Eduardo ; Martínez Sánchez, Joan. Administración y dirección de empresas : teoría y ejercicios resueltos. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, 2004.
- Díez de Castro, E. ; Galán González, J.L. ; Martín Armario, E. Introducción a la economía de la empresa. Madrid: Pirámide, DL 1995.
- Díez de Castro, E.P. [et al.]. Administración y dirección. Madrid: McGraw-Hill, 2001.
- García del Junco, J. ; Casanueva Rocha, C. Fundamentos de gestión empresarial. Madrid: Pirámide, 2002. ISBN 8436816439.
- Bueno Campos, E. Curso básico de economía de la empresa : un enfoque de organización. 4a ed. Madrid: Pirámide, 2005.
- Grant, Robert M. Dirección estratégica: conceptos, técnicas y aplicaciones. 5ª ed. Madrid: Civitas, 2006. ISBN 8447026582.
- Castillo, Ana Maria [et al.]. Introducción a la economía y administración de empresas. Madrid: Pirámide, 2005. ISBN 9788436817140.

Complementària:

- Alegre, Luis ; Berné, Carmen ; Galvé, Carmen. Fundamentos de economía de la empresa : perspectiva funcional. 2ª ed act.. Barcelona: Ariel, 2000.
- Cuervo García, A (director). Introducción a la administración de empresas. 4ª ed. Madrid: Civitas, 2001.
- González, F. ; Ventura, J. Fundamentos de administración de empresas. Madrid: Pirámide, 2003. ISBN 8436818334.
- Serra Ramoneda, Antoni. La empresa: análisis económico. Barcelona: Labor, 1993.
- Fernández Alarcón, Vicenç. Desarrollo de sistemas de información: una metodología basada en el modelado [en línea]. Barcelona: Edicions UPC, 2006 [Consulta: 25/01/2016]. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2099.3/36751>.

Altres recursos:

Material audiovisual

Vídeos casos d'empreses

Material informàtic

Software de gestió d' empreses